

HOSPODÁŘSKÉ NOVINY

SPECIÁLNÍ PŘÍLOHA
K PODNIKATELSKÝM SOUTĚŽÍM

FIRMY A ŽIVNOSTNÍCI

Finále podnikatelských soutěží

Každý rok soutěže Firma roku a Živnostník roku vynikají velmi košatým zastoupením oborů podnikání. A to v obou kategoriích. Posuďte sami: mezi živnostníky letos uspěl bezlepkový pekař Ladislav Michalík a mezi firmami zvítězila společnost Crytur, jež se zabývá výrobou a opracováním syntetických krystalů.

HOSPODÁŘSKÉ NOVINY

HN0629I

Firma roku

Krystaly z Turnova pomáhají při operaci očí i výzkumu v CERN. Firma roku Crytur je jejich největším evropským výrobcem

Zuzana Keményová

zuzana.kemenyova@economia.cz

Z rozžhavené pece sálá teplo tak silné, že se téměř nedá dívat průhledem dovnitř. Není divu, je v ní kolem dvou tisíc stupňů Celsia, což je ještě o 500 stupňů víc, než mají v peci skláři. Tohle je pěstovací pec, v jejím středu je zárodek krystalu, na který se postupně nabaluje tavnina. Po čtrnácti dnech zde postupně vyroste krystal granátu vážící i deset kilogramů s výrobní cenou ve vysokých statisících korun.

Lidé, kteří to celé obsluhují, nejsou skláři, ale pěstovači krystalů. „Když jsme poprvé dali inzerát, že hledáme pěstovače, ozvali se nám místo chemiků a fyziků zemědělci,“ pousmívá se Jindřich Houžvička, ředitel a majitel společnosti Crytur.

Tahle firma z Turnova drží hned několik prvenství – je největším evropským výrobcem laserové krystalové optiky, na celém světě existuje jen pár jejích konkurentů. Je také největším světovým výrobcem detektorů pro elektronovou mikroskopii. Crytur vyrábí největší laserové monokrystaly pro silné lasery a nejdelší safírové trubice na světě pro měření teploty. Nyní si připisuje také prvenství v soutěži PwC Firma roku 2023.

Umělý granát musí být bez vad

Název Crytur je zkratkou slova krystaly Turnov a jde o firmu s dlouhou historií sahající až do roku 1943. Její byznys navazuje na původní šperkařskou tradici s přírodním českým granátem. Krystaly, jež se zde pěstují nyní, ale nejsou přírodní, nýbrž syntetické, tedy zcela bez vad. A místo na fetišku jsou v celé řadě precizních přístrojů.

V zásadě se tu v pecích pěstují dva typy krystalů. Yttrito-hlinitý granát je nejdůležitějším krystalem pro pevnolátkové lasery. „Když půjdete například na laserovou operaci očí nebo odstranění tetování, velmi pravděpodobně bude jádro toho medicínského laseru vytvořeno zdrojem světla, tedy krystalem od nás,“ podotýká Houžvička.

Druhým typem jsou krystaly wolframanu olovnatého, který se používá například pro jaderný výzkum a experimenty. Najdeme je například ve světelném pracovišti s urychlovačem částic CERN, nové krystaly jdou ale primárně do nově budovaných výzkumných infrastruktur v USA nebo v Evropě.

Krystaly z Turnova jsou také důležitou součástí pro elektronové mikroskopy, pro rentgenové kamery s vysokým rozlišením nebo pro velmi specializovanou měřicí techniku, například zmíněné safírové tyče pro měření teploty.

Tržby stabilně rostou už 25 let

Firma Crytur je celkově zajímavá i z byznysového hlediska: její obor je totiž anticyklický, tedy odolný vůči nejrůznějším výkyvům. Se společností neotrásla covidová pandemie, a dokonce ani energetická krize posledního roku a půl. Jeho tržby stabilně rostou šestnáctiprocentním tempem rok co rok, křivka se vine posledních 25 let směrem vzhůru bez jediného velkého zubu. V roce 2022 Crytur dosáhl čistého obrátu přes 700 milionů korun. „Spočítali jsme, že z každé koruny tržeb odvádíme státu na daních a od-

Krystal a světlo Jindřich Houžvička firmu Crytur převzal od otce v roce 2004. Od té doby se podnik neustále rozšiřuje, nyní připravuje výstavbu nové výrobní haly se superčistými prostory ve svém areálu. Foto: HN – Honza Mudra

vodech 16 haléřů, posledních deset let stále stejně. Mezitím ale naše tržby vzrostly skoro sedmkrát. I díky tomu jsme nyní od státu získali pobídku ve výši 240 milionů pro stavbu nové výrobní haly, přestože se teď dotace firmám v konsolidačním balíčku značně seškrtyly,“ podotýká Houžvička.

Naráží tím na fakt, že díky investici do znásobení výroby se za dva roky státu dotace vrátí a pak už mu bude firma jen vydělávat. Příští rok by tak měla společnost dokončit novou výrobní halu ve svém areálu, v níž budou superčisté prostory s výrobou detektorů a elektronové optiky. Ty najdou využití mimo jiné při produkci a kontrole těch nejvýkonnějších mikročipů.

Z brownfieldu je high-tech areál

Koneckonců s budováním nových výrobních prostor má Crytur nedávné zkušenosti. V roce 2019 koupil v Turnově areál sklářské výroby, který byl mnoho let nepoužívaný. Poslední čtyři roky firma tento brownfield přestavuje a rekonstruuje, už tu má v provozu desítky svých pěstovacích pecí a například velkou, ultrapřesnou CNC výrobu.

„Naší výhodou je, že máme vše pod jednou střechou. Nejde jen o krystaly, ale především o všechno ostatní, čím krystaly obalíme a vytvoříme tak přidanou hodnotu,“ říká Houžvička a myslí tím veškeré technické komponenty, jež dohromady tvoří napří-

klad detektor pro mikroskop a další zařízení.

Přesto ale, i v Cryturu se potýkají s obtížemi. Tou hlavní je otázka, jak sehnat kvalifikované lidi. Celkem pro ně pracuje téměř 400 zaměstnanců, většina z nich úzce specializovaná. Ale vychovat třeba zdatného pěstovače krystalů trvá i rok. „Chtěli bychom přijmout absolventy matfyzu a VŠCHT, ovšem je to těžký souboj s ostatními firmami, především těmi, které jsou blíže Praze,“ posteskuje si.

Dát o sobě vědět a ukázat mladým fyzikům a chemikům, že Crytur existuje a chce je, byl také jeden z důvodů, proč se přihlásili do soutěže Firma roku.

Rozhovor

Těší nás podílet se na úspěchu firem s lokálním příběhem

David Pavlát

Společnost PwC Česká republika se v letošním roce stala titulárním partnerem soutěže Firma roku. Nejen o tom, co ji k tomu vedlo a jak může pomoci malým a středním podnikům, mluvil v rozhovoru Jiří Moser, řídicí partner PwC Česká republika.

Letos jste se stali titulárním partnerem soutěže Firma roku. Co bylo hlavním důvodem?

S touto soutěží spolupracujeme již několik let, a když jsme viděli, jak úspěšné a dynamicky se rozvíjející firmy se jí účastní, rozhodli jsme se stát jejím titulárním partnerem. Již dávno totiž neplatí, že PwC pomáhá pouze velkým korporacím,

naopak nás velmi těší podílet se na úspěchu firem s lokálním příběhem.

Portfolio vašich služeb je široké. Co byste směrem k malým a středním firmám vyzdvihl?

Tito klienti nás nejčastěji žádají o pomoc ohledně prodeje či nákupu firmy, nalezení investora či v otázce nástupnictví. Kromě toho můžu zmínit také daňové poradenství, řešení finanční funkce včetně vedení účetnictví a stále naléhavější a aktuálnější agendy automatizace dokumentů nebo kybernetické bezpečnosti. Navíc jsou tu stále nová a nová oblastí regulatorních požadavků, se kterými firmy potřebují poradit. Velké nároky přicházejí z oblasti ESG, kde začalo platit uhlíkové clo a i pro menší firmy se blíží

Jiří Moser, řídicí partner v PwC Česká republika. Foto: archiv

povinnost nefinančního reportingu. Aktuální je potom například nastavení whistleblowingu.

Jaká jsou podstatná kritéria, na něž by firma měla myslet, hodlá-li být úspěšná?

V mnoha prezentacích účastníků zaznělo, že klíčové kritérium úspěchu je dlouhodobá orientace na zákazníka. Ta ale musí být v rovnováze s vytvářením pozitivního a motivujícího prostředí pro zaměstnance společnosti. Předpokladem samozřejmě zůstává zajímavý produkt či služba, které mají potenciál zaujmout na daném trhu.

Co vám z průběhu celého ročníku nejvíce utkvělo v paměti?

Znovu mě velmi pozitivně překvapilo odhodlání a hrdost vlastníků no-

minovaných firem na své podnikání. Bylo pro nás mimořádné sledovat mnohdy složité osudy podnikatelů, kteří dokázali dojít až do krajského finále soutěže. A v neposlední řadě mě zaujalo, jakou pozornost věnovala většina podniků udržitelnosti a péči o komunitu.

Co byste podnikatelům popřál do nadcházejícího roku 2024?

Myslím, že všechny firmy, které do soutěže vstoupily, se mohou považovat už nyní za vítěze. V minulých letech se dokázaly obdivuhodně vyrovnat s mnoha nepříznivými okolnostmi, od pandemie přes inflaci až po nedostatek pracovních sil. A právě sílu překonávat náročné momenty a umění radovat se z úspěchu bych všem z nich popřál do příštího roku.

PwC FIRMA ROKU – Kdo zvítězil v jednotlivých krajích

CRYTUR – celkový vítěz

Liberecký kraj

Přední světová společnost zabývající se výrobou a opracováním syntetických krystalů. Dodává ucelená technická řešení pro vyspělé průmyslové a vědecké aplikace. Mezi jejich řešení patří detekční jednotky pro elektronovou mikroskopii, pevnolátkové lasery nebo například rentgenové zobrazovací systémy s vysokým rozlišením. „Obsluhujeme od výzkumných vědeckých institucí a univerzit až po klíčové světové hráče v určitých průmyslových odvětvích, jako je například elektronová mikroskopie,“ řekl jednatel firmy Jindřich Houzvička.

ZLKL

Olomoucký kraj

Firma se zabývá obráběním, lisováním, svařováním, povrchovými úpravami, 3D kontrolou kvality a také vývojem a konstrukcí. Přibližně 60 procent výroby jde na export, především do nadnárodních koncernů. „Náš zákazník má většinou přesnou představu o tom, co chce vyrobit. Dostaneme výkres, velikost série, navrhne technologický postup, provedeme homologaci a pak se pustíme do výroby,“ říká jednatel společnosti Ladislav Brázdil ml. S některými zákazníky se podílí i na vývoji produktu.

SONNENTOR

Jihomoravský kraj

Více než 30 let se věnuje zpracování bylin a koření z ekologického zemědělství. Vyrábí z nich biočaje oblíbené ve více než 50 zemích světa. Suroviny dodávají čeští i zahraniční biopěstitelé, přispívá tak k rozvoji ekologického zemědělství u nás i v dalších zemích. „Během našeho působení v Čejkovicích se nám podařilo zrekonstruovat již dva brownfieldy. Prvním byl starý válcový mlýn, druhým zdevastovaný kravín. Přetvořili jsme je na místa plná života, zeleně a ekologických technologií,“ říká spoludávatel firmy Josef Dvořáček. Sortiment firmy čítá okolo 600 produktů v biokvalitě.

Vasky trade

Zlínský kraj

Snaží se zachovat obuvnické řemeslo nejen ve Zlíně, ale v celém Česku a na Slovensku. Na počátku firma prodávala jen stovky párů ročně, dnes vyrábí nad 200 tisíc párů za rok. Začínala jako online obchod, dnes má již sedm kamenných prodejen. Na začátku letošního roku se firma dozvěděla, že legendární obuvnická značka Botas bude končit. Zkontaktovala majitele, aby podala pomocnou ruku a nakonec značku odkoupila. „Našimi zákazníky jsou mladí lidé, lidé středního věku i senioři. Nejpočetnější skupinou jsou však ženy středního věku, které si potrpí na kvalitní koženou botu a nevdají jim si za ni příplatit,“ říká majitel společnosti Václav Staněk.

MEGA

Hlavní město Praha

Společnost se zabývá membránovými procesy, povrchovými úpravami, ekologickými službami a úpravou vody. Elektromembránová separace založená na vlastních membránách přináší firmám profit díky zpětnému získávání cenných složek a menšímu množství vzniklého odpadu. „Příběh společnosti začal hluboko v Československu, když jsem zkoumal čištění vody kontaminované chemickou těžbou. Unikátní membrána, která byla vyvinuta v roce 1985, se ukázala jako klíčová pro separaci roztoků v mnoha průmyslových odvětvích,“ říká majitel společnosti Luboš Novák.

OPTOKON

Kraj Vysočina

Jde o předního výrobce optických komponentů pro konektivitu a infrastrukturu organizací všech velikostí. Klíčovým segmentem je řada robustních odolných zařízení určených pro vojenské a bezpečnostní systémy. „Naše vize a přesvědčení jsou pro nás skutečným hnacím motorem, který nás žene vpřed vstříc rozvoji a inovacím, a to nejen ve prospěch nás a naší firmy, ale rovněž celé populace,“ říká generální ředitel Jiří Štefl.

Santiago chemikálie

Středočeský kraj

Společnost se zabývá zakázkovou syntézou a smluvním výzkumem především v oblastech organické, bioorganické a medicínské chemie. Spolupracují s malými start-upy především z USA, které mají vynikající nápady na nové, biologicky aktivní látky, ale již nemají potřebné laboratorní vybavení nebo schopnosti k přípravě těchto látek. „Díky tomu, že jsme malá firma, je veškerá byrokracie spjatá s projektem řešena velmi rychle a operativně,“ říká CEO firmy Kryštof Šigut.

VÍTEZOVÉ V KRAJÍCH

OLOMOUCKÝ KRAJ

1. místo **ZLKL** (Loštice)
2. místo **Zemědělské družstvo Unčovice** (Litovel)
3. místo **ABO valve** (Olomouc)

MORAVSKOSLEZSKÝ KRAJ

1. místo **MARLENKA international** (Frydek-Místek)
2. místo **VR LIFE** (Ostrava)
3. místo **Beskydský pivovár** (Ostravice)

ZLÍNSKÝ KRAJ

1. místo **Vasky trade** (Lhota)
2. místo **JELÍNEK – výroba nábytku** (Valašské Meziříčí)
3. místo **AZUB bike** (Uherský Brod)

JIHOMORAVSKÝ KRAJ

1. místo **SONNENTOR** (Čejkovice)
2. místo **Moravská ústředna Brno** (Brno)
3. místo **LOBEY Laboratories** (Brno)

KRAJ VYSOČINA

1. místo **OPTOKON** (Jihlava)
2. místo **HTP** (Žirovnice)
3. místo **Flexipal** (Křoví)

HLAVNÍ MĚSTO PRAHA

1. místo **MEGA** (Praha 9)
2. místo **ALBI ČR** (Praha 8)
3. místo **Fruitissimo Group** (Praha 9)

STŘEDOČESKÝ KRAJ

1. místo **Santiago chemikálie** (Kralupy nad Vltavou)
2. místo **Senlife ČR** (Mělník)
3. místo **I love Hummus** (Všehlapy)

PLZEŇSKÝ KRAJ

1. místo **AIR POWER** (Plzeň)
2. místo **ARBYD CZ** (Chotkov)
3. místo **Wacker-Chemie** (Plzeň)

LIBERECKÝ KRAJ

1. místo **CRYTUR** (Turnov)
2. místo **ELMARCO** (Liberec)
3. místo **CzechFibre** (Raspenava)

JIHOČESKÝ KRAJ

1. místo **Nema** (Olešnice)
2. místo **Virtual Lab** (České Budějovice)
3. místo **Oknotherm** (Kaplice)

KRÁLOVÉHRADECKÝ KRAJ

1. místo **ELTON hodinářská** (Nové Město nad Metují)
2. místo **MZ Liberec** (Rudník)
3. místo **AWOCADO** (Hradec Králové)

PARDUBICKÝ KRAJ

1. místo **Pekařství a cukrářství Sázava** (Lanškroun)
2. místo **BJK Group** (Lázně Bohdaneč)
3. místo **EL-VY** (Chrudim)

KARLOVARSKÝ KRAJ

1. místo **Herbona** (Cheb)
2. místo **Hospic Sv. Jiří** (Cheb)
3. místo **Heinz-Glas Decor** (Hranice)

ÚSTECKÝ KRAJ

1. místo **Terpenix** (Litoměřice)
2. místo **Galileo Corporation** (Chomutov)
3. místo **PPS Engineering CZ** (Most)

AIR POWER

Plzeňský kraj

Vyvíjí a vyrábí stavební stroje a distribuuje je do celého světa. Zákazníkům nabízí výzkum a vývoj, výrobu a testování hotových zařízení. Po akvizici výrobní společnosti v roce 2016 založila firma vývojové oddělení a zahájila vývoj dalších produktů, které v roce 2020 uvedla na trh. „Následně jsme od roku 2020 do letoška ztrojnásobili obrát až na 1,8 miliardy Kč. Přímí zákazníci jsou velké nadnárodní společnosti jako hlavní hráči v oboru stavebních strojů, například Doosan Bobcat,“ říká jednatel společnosti Jiří Dvořák.

MARLENKA international

Moravskoslezský kraj

Příběh medového dortu Marlenka se začal odvíjet v roce 1995, kdy Gevorg Avetisjan s rodinou přicestoval do Česka z válkou oslabené Arménie. Jednoho dne odnesl medový dort své sestry do kamarádovy kavárny, už za dva měsíce Avetisjanova sestra nestihala péct. Dnes firma vyprodukuje přes devět milionů výrobků ročně. Své produkty vyvezla do 52 zemí světa. „Jeden dort jsme vyrobili dokonce u příležitosti 90. narozenin britské královny Alžběty II.,“ říká majitel Gevorg Avetisjan.

Nema

Jihočeský kraj

Svou vizí i technologickým zázemím je lídrem udržitelného stavebnictví. Na robotických linkách pracujících ve třech závodech vyrábí střešní konstrukce a prefabrikované panely pro dřevostavby. Také zajišťuje realizaci komerčních i veřejně prospěšných staveb ze dřeva. Mají unikátní katalog 120 skladeb, s nimiž lze postavit téměř jakoukoli dřevostavbu. „České dřevo by mělo zůstat v Česku, peníze také a práci by měli získávat Češi. I proto jsme investovali do výstavby nové haly, kde budeme zpracovávat dřevo a tím se staneme soběstačnější,“ řekl ředitel Tomáš Nemrava.

ELTON hodinářská

Královéhradecký kraj

Vyrábí náramkové hodinky Prim. „Způsob výroby je ojedinelý a zvládne ho okolo 20 firem na světě. Většina komponentů, a to včetně vlastního stroju, je vyráběna pod jednou střechou,“ říká generální ředitelka Renata Červenáková. Plánem je i v budoucnu zůstat manufakturu a ponechat hodinkám Prim punc malosériovosti, umění českých hodinářů a exkluzivitu významného brandu. Úspěch v posledních letech zaznamenávají jak inovované ikonické modely, tak zejména hodinky nesoucí příběh.

Pekařství a cukrářství Sázava

Pardubický kraj

„Naším cílem je nabídnout kvalitní čerstvé pečivo a cukrářské i lahůdkářské výrobky co největšímu okruhu lidí,“ říká Jiří Kollert, spoludávatel firmy. Podnik v sobě spojuje tradici českých pekařských a cukrářských řemesel, kterou neustále posouvá dál. Vyznačuje se vlastní unikátní sítí pekařských prodejen. Největší inovací poslední doby je zavedení nových způsobů postupného zrání těsta, které přináší novou úroveň vláčnosti, chuti i čerstvosti. V příštích deseti letech chce otevřít až 20 nových prodejen.

Herbona

Karlovarský kraj

Dováží z celého světa sušené byliny a koření pro potravinářský a farmaceutický průmysl, které následně zpracovává na požadované frakce dle potřeb zákazníků a dle oboru použití. Tyto produkty dále prodává dalším výrobcům či maloobchodům, které z bylin nejčastěji vyrábějí bylinné čaje a směsi, tinktury, přírodní silice, léčivá krmiva, likéry, sirupy nebo mýdla. „Za nynějším úspěchem firmy vlastně stálo nadšení mého dědečka, který sbíral léčivé bylinky ve volné přírodě a předával zkušenosti i mně,“ uvádí jednatel společnosti Martin Šimon.

Terpenix

Ústecký kraj

Využívá potenciál přírodních látek z rostlin. Jejich hlavním produktem je funkční pytel na skladování brambor, který je umožňuje uchovávat i několik měsíců v domácích podmínkách. „Díky pytli je možné skladovat brambory v podstatě kdekoliv. Dokáže je ochránit po dobu několika měsíců, aniž by došlo ke ztrátě jejich přirozených nutričních a chuťových vlastností,“ říká společník firmy Matěj Božik. Vnější část pytle je vytvořena přírodními vlákny, zejména z juty. Vnitřní část je z černé netkané textilie a speciální fólie. Zásadní součástí je malý pytlík s přírodní kminovou silicí získanou z kminu destilací.

Živnostník roku

Zdražovat nemusím, říká bezlepkový pekař. Slunce mi cenu za energii nezvyšuje. Do pečení chce zapojit i umělou inteligenci

Anežka Hesová

anezka.hesova@economia.cz

Vitrína pekařství Michalík v ostravské Nádražní ulici nabízí větrníky, pařížskou roládu, brownies, malinový dort a několik dalších klasických zákusků. Žádný z nich neobsahuje lepek. „Na cukrářském veletrhu v Rimini jsme se sice naučili vyrábět i méně tradiční bezlepkové dezerty, ale ukázalo se, že naši zákazníci stejně chtějí věnečky a laskonky,“ říká šéf a zakladatel bezlepkové pekárny Ladislav Michalík. Nejen za své zákusky, ale především za schopnost prosadit se v neobvyklém oboru a uvést do praxe principy udržitelného podnikání letos získal první cenu v celostátním kole soutěže Moneta Živnostník roku.

„Začátky byly strašné,“ vzpomíná vítězný podnikatel na dobu před 22 lety, kdy si v centru Ostravy otevřel svou prodejnu. Kromě toho, že nebyl vyučeným pekařem a neměl v oboru zkušenosti, se potýkal s obavami, zda v odvětví bezlepkových potravin může jako podnikatel uspět. „Byla to taková pionýrská doba, kdy ještě nebyla zdravá výživa běžně dostupná, proto mé okolí namítalo, že se jedná o slepou uličku, ale já vytrval,“ říká Michalík.

Dnes má jeho podnik jedenáctimilionový obrát, dvě pekárny a prodejnu plnou věrných zákazníků. „V našem oboru není konkurence,“ tvrdí pekař. Výrobu bezlepkového pečiva prý většina firem vzdala kvůli složitým postupům, drahým energiím a nedostatku lidí. „Proto dělám tu šílenou věc, že pořád držím stejné ceny. Nemám úvěry, nic nesplácím,

nemám důvod zdražovat,“ dodává s úsměvem.

Lidé chtějí ten ošklivý bochník

Důkaz leží v regálech jeho prodejny: balíček piškotů za 35 korun, dukátové buchtičky za 58 korun, těstoviny za 49 korun. Trvanlivé výrobky jsou zabalené v obalech, které se evidentně nesnaží o žádný mimořádný design. „Lidé ocení dobrý poměr cena-výkon,“ hodnotí zákaznické preference Michalík. A ukazuje na nevhledné pecny chleba vyskládané u pultu. „Tehle chleba už pečů přes 20 let. Nevypadá hezky. Několikrát jsem ho chtěl zrušit, ale nešlo to, zákazníci ho prostě požadovali.“

U baleného zboží Michalík hodně přemýšlí nad dopadem na životní prostředí. Vypočítal si, že snížením gramáže u obalů se mu za rok podaří ušetřit až dvě tuny fólie. Ze stejného důvodu přešel na používání recyklovaných materiálů a přestal tisknout barevné etikety.

Když v minulém roce stouply ceny energií, vyřešil to pekař tím, že si pořídil solární elektrárnu. „Na pekárně v Mariánských Horách máme dvacetikilowattovou fotovoltaiku. Ta nám pokryje 65 procent spotřeby energií,“ prozrazuje. Další výhodou je, že pekárna i prodejna se nachází na stejném, dobře dostupném místě. Co se upeče, hned se čerstvé nabízí zákazníkům, což ušetří logistické náklady. Jediné přeřazení zboží je z druhé pekárny, která je od prodejny vzdálená tři kilometry.

Pekař zkoušel spolupracovat na distribuci bezlepkového pečiva

s velkými řetězci, z toho ale raději vycouval. „Došel jsem k tomu, že mi stačí koncový zákazník. Teď prodávám pečivo jen ve své prodejně a na e-shopu,“ říká Michalík a považuje to za nejlepší podnikatelské rozhodnutí, které kdy učinil. Kontakt se zákazníky je pro něj klíčový a přímý prodej mu přináší i další úspory: „Díky tomu, že mezi výrobou a prodejem nemáme dalšího obchodníka, můžeme si dovolit držet nízké ceny,“ vysvětluje.

Svítil slunce, pečeme!

Práce v Michalíkově pekárně už se částečně řídí počasím. Když svítí slunce, musí jet pece naplno, a tak

se předpékají trvanlivé výrobky, jako jsou sušenky a balené pečivo. Záměstnanci se naučili být flexibilnější a energetické úspory byly okamžitě znát. „Zaobírám se i myšlenkou, že bych do toho plánování zapojil umělou inteligenci a pekl například v závislosti na předpovědi počasí,“ uvažuje Michalík.

Mrzí ho, že zatím nemůže přebytky solární energie posílat z Mariánských Hor do své druhé pekárny, kde na městském domě fotovoltaiku nemá. Počítá ale s tím, že se změnou energetického zákona to v budoucnu bude možné a provoz jeho pekařství se stane ještě úspornějším a ekologičtějším.

Ladislav Michalík

- V roce 1999 začal v malém stánku prodávat zdravou výživu.
- Od roku 2001 provozuje v centru Ostravy bezlepkový obchod s vlastním pečivem.
- Dnes má dvě pekárny, prodejnu a e-shop. Kromě čerstvých výrobků prodává i trvanlivé potraviny a směsi na přípravu bezlepkového pečiva. Za rok utrží 11 milionů korun.
- V soutěži Moneta Živnostník roku 2023 se stal vítězem celorepublikového kola.

Obor, ve kterém není konkurence Bezlepkovému pečení se podle Ladislava Michalíka věnuje v Česku minimum podnikatelů. Brání jim v tom drahé energie, nedostatek pracovní síly a chybějící postupy. Foto: HN – Jiří Zerzou

Rozhovor

Živnostníci i firmy dokážou strategii přizpůsobit měnící se situaci

David Pavlát

Titulárním partnerem soutěže Živnostník roku je už řadu let Moneta Money Bank. Otázky jsme proto položili Marku Dvořákovi, řediteli sekce pro živnostníky a drobné podnikatele Moneta Money Bank, který je také každoročně jedním z porotců ve finálové porotě.

Byl podle vás letošní ročník podnikatelských soutěží něčím specifický?

Reflektoval dynamiku současného podnikatelského prostředí. Finalisté se vyznačují nejen nadšením pro obor podnikání a finančním úspěchem, ale také schopností adaptovat se na nové výzvy, což bylo důležité zvláště v době pandemie. Vítězní živnostníci i firmy ukázali, že jsou schopni inovovat

a přizpůsobit své strategie měnícím se podmínkám na trhu.

Jak byste charakterizoval úspěšného živnostníka?

Úspěšný živnostník je často odolný vůči změnám, je flexibilní a schopný inovovat. Kromě toho umí efektivně řídit svůj čas a udržovat dlouhodobé vztahy, jak se zákazníci, tak i se svými spolupracovníky.

Na co by se měly firmy a živnostníci připravit v příštím roce?

Česko se oproti jiným státům z pandemie covidu vzpamatovává velmi pomalu a příští rok se kvůli aktuálním událostem ponese ve znamení mírné nejistoty. Firmy a živnostníci by se proto měli připravit na možné ekonomické výzvy.

Marek Dvořák, ředitel sekce pro živnostníky v Moneta Money Bank.

Foto: archiv

Co by mohlo pomoci rozvoji malého a středního podnikání?

Rozvoj může být podporován několika klíčovými faktory. Zlepšení dostupnosti finančních prostředků a úvěrů pro start-upy a malé firmy, podpora inovačních technologií a digitální transformace a poskytování odborného poradenství v oblasti řízení podnikání jsou klíčové aspekty.

Důležitá je také snaha o vytvoření příznivého legislativního a daňového prostředí pro podnikání.

Jaký přínos mají soutěže Firma roku a Živnostník roku?

Poskytují především platformu pro ocenění a veřejné uznání za vynikající podnikatelské úspěchy. Účast v nich může poskytnout firmám a živnostníkům větší viditelnost

na trhu a pomoci jim budovat silnější vztahy se zákazníky a obchodními partnery.

Dále je možné získat cenné zpětné vazby od odborníků a zkušených podnikatelů, což může přispět k dalšímu rozvoji jejich podnikání.

Má Moneta letos nějaké novinky, kterými můžete firmám a živnostníkům pomoci?

Banka představila v letošním roce několik inovací zaměřených na podporu podnikání. Díky stále přibývajícím možnostem v oblasti digitálních služeb mohou živnostníci a podniky efektivně spravovat svoje finance a získat přístup k potřebným informacím kdykoli a kdekoli. To napomáhá rychlejšímu rozhodování a zvyšuje konkurenceschopnost.

MONETA ŽIVNOSTNÍK ROKU – Kdo zvítězil v jednotlivých krajích

Ladislav Michalík – celkový vítěz

Moravskoslezský kraj

Vyrábí bezlepkové potraviny, běžné pečivo, zákusky, těstoviny, trvanlivé pečivo, směsi na pečivo a chlazené potraviny. Do podnikání vstoupil v roce 1999, kdy začal v malém stánku prodávat ořechy a zdravou výživu. Zhruba po dvou letech se mu podařilo sehnat prostory v centru Ostravy, kde vybudoval prodejnu zdravé výživy. „Byla to taková pionýrská doba, kdy ještě nebyly zdravé výživy běžně dostupné, proto mě okolí namítalo, že se jedná o slepou uličku, ale já vytrval,“ říká Ladislav Michalík. V Česku byla v té době velmi malá nabídka takových potravin, proto se rozhodl, že se pokusí bezlepkové pečivo vyrábět.

Libuše Strachotová

Olomoucký kraj

Zabývá se výrobou vyšíváních praporů, vlajek, znaků a stuh, případně i církevních či jiných vyšíváních výrobků. Vyšívá také repliky starých zničených praporů nebo starší prapory restauruje či renovuje. „V naší dílně dosud vzniklo přes dva tisíce praporů, vlajek, znaků a stuh pro hasiče, sokoly, junáky či obce,“ říká Libuše Strachotová. Velký boom přinesla výstava v roce 2022, kde mohli lidé práci vidět naživo a měli příležitost dozvědět se něco ze současnosti i z historie řemesla.

Petra Šolcová

Královéhradecký kraj

„Jsem online lektorka angličtiny. Pomáhám dospělým začít rozumět, myslet a mluvit anglicky s lehkostí, bez stresu a přehnaného úsilí, aby překonali jazykovou bariéru jednou provždy a mohli si splnit své životní sny,“ říká Petra Šolcová. Učí hlavně prostřednictvím hybridních online kurzů, kde kombinuje videokurzy a přímou podporu. Nedávno založila vzdělávací platformu Englishka.cz a vede největší online klub v Česku, v němž se angličtině věnují tisíce lidí.

Tomáš Jarošek

Jihomoravský kraj

„Před 11 lety jsem šel po ulici a viděl jsem vyhozenou lampu s trubkovou konstrukcí. Zvonkohra, zvolám. Z lampy jsem vyrobil první nástroj, který jsem vzal na tábor, aby rozdával radost,“ říká Tomáš Jarošek. Na táboře přišla paní a zeptala se, jestli se to dá u něj objednat. Odpověděl, že ano, a tak se stal výrobcem zvonkoher. Po letech takhle vyrobil intuitivní nástroj z Afriky, kalimbu. Na táboře ji uviděla jiná paní a znovu poprosila o výrobu. A tak začal vyrábět i kalimby. Propracoval se až k háčkovým, lidovým harfám. Vše vyrábí ručně.

Petr Špaček

Kraj Vysočina

Jeho oborem je včelařství, konkrétně chov včel a získávání včelích produktů. V první řadě se však snaží udržovat silná a zdravá včelstva způsobem, jež jsou co nejvíce blízké jejich přirozenému životu. Každoročně se také stará o výsadbu stromů a medonosných rostlin v okolí svých včelnic. „Začal jsem se někdy okolo roku 2010 zajímat o koníčka mého dědy, včelaření, a zajímat se o to, jaká je cesta ke sklenici medu, kterou jsme pravidelně mívali na stole,“ říká Petr Špaček. Dnes se s dědou stará o 160 včelstev.

Anna Benešová

Hlavní město Praha

„Jsem drátenic, věnuji se práci s kovem. Vytvářím vlastní linie autorských drátovaných šperků, převážně z mědi, doplněné polodrahokamy a dalšími materiály,“ říká Anna Benešová. Při své tvorbě vychází z tradičních drátenicových technik, jež přetváří do atraktivní moderní podoby. V nedávné době se ve své tvorbě posunula k zlatnickým postupům a práci s drahými kovy. Její drátované šperky jsou rozprostřené po celém světě od Česka, Německa, Norska, Francie po Hongkong a USA.

Oldřich Novotný

Středočeský kraj

Oldřich Novotný je drobný zemědělec, který dává dohromady agroturistiku s ubytováním v soukromí a s propojením na daňčí a jelení farmu. Aktivitu jsou zaměřeny pro všechny věkové kategorie lidí z Česka, Německa, Dánska nebo Nizozemska. „Vše začalo po smrti mých prarodičů, celý život pracovali v zemědělství. Zanechali nám polnost a velký grunt. Zůstal po nich výměnek, který jsem celý revitalizoval a opravil,“ říká. Návštěvníci jsou nadšení a v rámci návštěvy využívají bazénu, sauny, krbu, ale jsou také zapojeni do krmení zvěře, sekání nebo sušení trávy.

VÍTEZOVÉ V KRAJÍCH

OLOMOUCKÝ KRAJ

1. místo **Libuše Strachotová** (Postřelmov)
2. místo **Olga Gřundělová** (Staré Město)
3. místo **Milena Hesová** (Bystrovany)

MORAVSKOSLEZSKÝ KRAJ

1. místo **Ladislav Michalík** (Ostrava)
2. místo **David Bernard** (Kobeřice)
3. místo **Dagmar Hricová** (Těrlicko)

ZLÍNSKÝ KRAJ

1. místo **Tomáš Zajac** (Rožnov p. R.)
2. místo **Libor Baránek** (Bojkovice)
3. místo **Renata Zezulková** (Otrokovice)

JIHOMORAVSKÝ KRAJ

1. místo **Tomáš Jarošek** (Račice-Pístovice)
2. místo **František Machovský** (Vrbice)
3. místo **Zuzana Boudová** (Znojmo)

KRAJ VYSOČINA

1. místo **Petr Špaček** (Cidlina)
2. místo **Břetislav Kocián** (Cejle)
3. místo **Jakub Pařízek** (Měřín)

HLAVNÍ MĚSTO PRAHA

1. místo **Anna Benešová** (Praha 2)
2. místo **Mia Křížková** (Praha 2)
3. místo **Martina Machalíčková** (Praha 21)

STŘEDOČESKÝ KRAJ

1. místo **Oldřich Novotný** (Žehuň)
2. místo **Magdalena Hájková** (Brandýs nad Labem)
3. místo **Jakub Vobořil** (Votice)

PLZEŇSKÝ KRAJ

1. místo **Miroslav Kůs** (Kašperské Hory)
2. místo **Lenka Sojková** (Klatovy)
3. místo **Denisa Huňatá** (Plzeň)

LIBERECKÝ KRAJ

1. místo **Blanka Kučerová** (Vysoké nad Jizerou)
2. místo **Eliška Vejrostková** (Doksy)
3. místo **Kamila Dvořáková** (Mimoň)

JIHOČESKÝ KRAJ

1. místo **Libor Pražan** (České Budějovice)
2. místo **Eva Havlová** (České Budějovice)
3. místo **Viktor Valas** (Hůry)

KRÁLOVÉHRADECKÝ KRAJ

1. místo **Petra Šolcová** (Chvalkovice)
2. místo **Luboš Blaha** (Dvůr Králové nad Labem)
3. místo **Jan Jirman** (Hronov)

PARDUBICKÝ KRAJ

1. místo **Dmytro Miško** (Kamenec u Poličky)
2. místo **Adam Vojtíšek** (Letohrad)
3. místo **Miroslav Zemek** (Pardubice)

KARLOVARSKÝ KRAJ

1. místo **David Matoušek** (Vojkovice)
2. místo **Anna Kastlová** (Nový Kostel)
3. místo **Monika Strausová** (Jáchymov)

ÚSTECKÝ KRAJ

1. místo **Jana Žitná** (Litvínov)
2. místo **Josef Sotona** (Velké Chvojno)
3. místo **Marta Suchanová** (Střekov)

Miroslav Kůs

Plzeňský kraj

Věnuje se výrobě technologických kopií nábytku, pozlacení, restaurování nábytku a obrazových ráků ze všech historických období a výrobě dioramatických skříňových betlémů. „Jsem truhlářem ve třetí generaci, začal jsem podnikat v částečně zařízené vlastní dílně, kterou jsem postupně vybavoval, abych dosáhl dokonalosti,“ říká Miroslav Kůs. Podniká již 35 let. Lidé mohou vidět jeho práci v muzeích, hradech a zámcích. Již 11 let pracuje se svým synem a předává mu zkušenosti.

Blanka Kučerová

Liberecký kraj

„Po dvou letech v jiném zaměstnání jsem se rozhodla vydat omalovánky ve svém vlastním vlastivědném konceptu a ve svém rodném městě,“ říká Blanka Kučerová. Na nápad s omalovánkami zareagovalo šest obcí. Do půl roku měly všechny svůj sešit. A další rok se přidala další místa, včetně Prahy. V roce 2017 spoluvymyslela koncept omalovánkového čtenářského deníku, vydala také první omalovánkový kalendář. Omalovánkové bedekry vydává už devět let.

Libor Pražan

Jihočeský kraj

Od poloviny 90. let pracoval jako umělecký řezbář a restaurátor. Roku 2017 se přeorientoval na ruční zakázkovou výrobu převážně klasických kytar. Impulzem byla spolupráce s jedním z nejlepších stavitelů kladivkových klavírů Paulem McNultym, který pochází z USA, ale kvůli šumavskému rezonančnímu smrku žije a pracuje v Česku. „Zákazníky získávám zejména živou prezentací svých nástrojů na školách, kytarových festivalech a prostřednictvím sociálních sítí,“ říká Libor Pražan. Zatím nikdy nestavěl dvě stejné kytary.

Tomáš Zajac

Zlínský kraj

Zabývá se výrobou westernových sedel a doplňků, koženou galanterií. „Když jsem začal jezdit na koni, zajímal mě westernový styl. V té době nebyla žádná sedla k dispozici, sehnal jsem si literaturu a v roce 1983 jsem si vyrobil první westernové sedlo,“ říká Tomáš Zajac. Hned po revoluci si udělal živnostenský list, začal vyrábět jak westernová sedla, tak různé doplňky z kůže pro městskou policii. Dnes dodává sedla jak po Česku, tak po Evropě.

Dmytro Miško

Pardubický kraj

Věnuje se stavbě, opravám a servisu individuálních topidel na tuhá paliva. Přijel do Česka před 18 lety jako ukrajinský emigrant. „Začal jsem pracovat ve stavebnictví jako pomocný zedník. Po čase jsem zjistil, že bych chtěl dělat něco, co má větší smysl, a tak jsem před dvanácti lety absolvoval rekvalifikační kurz na obor kamnář,“ říká Dmytro Miško. Myslel, že to bude jen příležitost k zedničtině, ale zhruba po pěti letech se kamnářství stalo jeho hlavní činností. V současné době má zakázky zhruba na rok a půl dopředu. Protože kamna nebo sporák nejsou na pár let, ale minimálně na jednu generaci, upravuje a konzultuje návrhy se zákazníkem tak dlouho, dokud si nezvolí tu nevhodnější a nejlepší variantu.

David Matoušek

Karlovarský kraj

Vyrábí a dodává vše kolem akvaponie s důrazem na design. „Obor mé činnosti je zaměřený na udržitelné moderní farmaření, spojuje svět ryb a rostlin na jednom místě. Podle druhu pěstovaných rostlin a chovaných ryb obsluhuji zákazníky orientované na akvaponii užitkovou nebo okrasnou,“ říká David Matoušek. Nedávno s podporou Karlovarského kraje dokončil nový vzdělávací program pro školy a spolky. Děti si mohou vypěstovat vlastní minizeleninu ekologickým způsobem přímo ve třídě.

Jana Žitná

Ústecký kraj

Zabývá se službami v oblasti pohřebnictví, novinkou v jejím oboru je zhotovování obrazů, uměleckých děl, kde na přání klientů aplikuje kremační popel z člověka nebo zvířete. Tato technika je chráněna Úřadem průmyslového vlastnictví. Snahou je vytvořit novou, jinou formu vzpomínky na blízkou osobu, člena rodiny, a tím může být třeba i pes. „Odlišuji se kvalitou, přístupem, unikátní a jedinečnou tvorbou, která tak umožní zcela nové, důstojné zachování vzpomínky na blízkého,“ říká Jana Žitná.

► Inovátor roku

Trendy nás vždy zajímají nejvíce

David Pavlát

Inovace hýbou světem, a tak není divu, že se novou doprovodnou kategorií podnikatelských soutěží letos stal Inovátor roku. O tom, proč jsou technologické novinky důležité a čím ho zaujal první vítěz tohoto ocenění, mluví Daniel Jiříčka, předseda představenstva a generální ředitel ÚJV Řež, který je partnerem této kategorie.

ÚJV Řež je tradičním partnerem krajských kol soutěží Firma a Živnostník roku. Proč je pro vás důležité sledovat inovace v regionech u malých a středních firem?

Schopnost zavádět nové nápady do průmyslové praxe je jedna z našich konkurenčních výhod, letos jsme se tím například probíjeli i do finále Ceny za Průmysl 4.0 s projektem digitalizace při výrobě radiofarmak. Sledovat trendy a nové směry je pro nás velmi důležité – na domácím i mezinárodním trhu.

A za dobu, kdy jsme partnery krajských kol soutěží, jsme si ověřili, že regionální firmy své evropské konkurenty nejen sledují, ale často je v odvěze zavádět inovace i předčí. Je to pro nás inspirující a může nám to přinést i zajímavé partnerství.

V letošním roce byl poprvé vyhlášen Inovátor roku. Proč?

Je to asi logické vyústění naší dlouholeté účasti v porotách – trendy nás na krajských kolech vždy zajímají nejvíce. Vyzdvihnout odvážné nebo zajímavé inovátory v rámci speciální ceny se tedy v našem případě nabízí. Inovace jsou ostatně i součástí motta Skupiny ÚJV: lidé, inovace, technologie.

Co si pod pojmem inovace v malém a středním podnikání představíte?

Z pohledu naší specializace nás zajímají více technické inovace, které posouvají vpřed produkty nebo pod-

Daniel Jiříčka, předseda představenstva a generální ředitel ÚJV Řež.

Foto: archiv

porují efektivitu procesů. Ale určitě je třeba oceňovat i nové přínosy pro ekologii, udržitelnost nebo zlepšení celospolečenského klimatu.

A nejde jen o nápady. Musíme se dívat i na to, jestli se nové myšlenky dají realizovat za smysluplné náklady a jestli má inovátor vizi, jak své podnikání na tomto základě dál rozvíjet.

Čím vás zaujal letošní první vítěz kategorie Inovátor roku?

Virtuální realita, na které je založeno podnikání Virtual Lab, není sice úplnou technologickou novinkou, ale nás velmi oslovilo, že se firma rozhodla vstoupit na trh mimo lukrativní herní průmysl. Zaměření na zdravotnictví a školství je pro aplikaci virtuální reality zajímavý směr a využití technologie pro domovy seniorů v sobě nese i důležitý prvek společenské odpovědnosti. Líbí se nám také, že v back-office týmu Virtual Lab našli uplatnění lidé s handicapem.

Prezentovaná řešení jsou zaměřena na uživatelský komfort a – mnohdy specifické – potřeby jejich zákazníků. To, že firma od začátku reinvestuje své provozní zisky zpět do rozvoje, dobře ilustruje, že Virtual Lab to myslí se svým podnikáním vážně a že portfolio jejich nabídek se bude dále rozrůstat.

► Inovátor roku

Inovátorem roku je letos firma Virtual Lab, vytváří aplikace ve virtuální realitě

Českobudějovická společnost Virtual Lab vyvíjí aplikace v rozšířené a virtuální realitě, které firmám pomáhají zvyšovat zisky, snižovat náklady nebo ulehčovat procesy.

Buduje dvě vlastní značky s globálním potenciálem. První je automatická tréninková platforma pro zdravotní sestry ve virtuální realitě, která simuluje postupy na jednotce intenzivní péče bez reálného pacienta. Nyní je testována ve dvanácti státech světa na čtyřech kontinentech.

Druhým řešením je ucelený systém pro vzdělávání žáků druhých stupňů základních škol a středních

škol ve virtuální realitě. Toto řešení dnes využívá více než šedesát škol v České republice.

Dále dodává virtuální realitu pro domovy seniorů pro aktivizační a reminiscenční, tedy vzpomínkovou terapii, stavební a strojní průmysl a v neposlední řadě pro turismus.

„Za dobu našeho fungování máme na kontě téměř dvě stě realizací v řadě oblastí. Mezi naše klienty patří banky, města, kraje, výrobní firmy, globální výrobci zdravotních přístrojů, nemocnice, senior domovy, Alzheimer centra a univerzity,“ říká spolujednatel společnosti Leoš Kubíček.

Leoš Kubíček, spolujednatel společnosti Virtual Lab.

Foto: archiv

► Srdcař roku

Srdcař je ten, kdo žije pro to, co dělá

David Pavlát

V rámci podnikatelských soutěží je již tradičně vyhlášována speciální kategorie Moneta Živnostník roku Srdcař. Rozhovor se Zuzanou Filipovou, ředitelkou komunikace a udržitelnosti Moneta Money Bank, se ale stočil i na další témata.

Co je podstatou Srdcaře roku, kterého již čtvrtým rokem vyhlášíte?

Je to speciální ocenění zaměřující se na živnostníky, kteří ve svém oboru dlouhodobě podnikají a jsou své práci zcela oddáni. Smyslem podnikání srdcařů není jen zisk, ale zejména radost z odvedené práce. Do svého podnikání jsou zapálení a schopni pro něj obětovat mnohé. Leckdy musí překonat nejrůznější nástrahy nebo projít výraznou změnou ve své profesní kariéře. Mnohdy svojí činností také pomáhají druhým. Srdcař je člověk, který doslova žije pro to, co dělá, a nechává v tom kus svého srdce.

Co na podnikatele, nejen „srdcaře“, nejvíce doléhá a co jim nejvíce pomáhá?

Když pomínu všechny hrozby současného světa: covid, války, energie-

tická krize, myslím, že pro spoustu živnostníků hlavně dřívější data narození je hodně náročné stíhat rychle se měnící trh a technologický pokrok. Také jsme se setkávali hlavně u tradičních řemesel s tím, že není jednoduché najít pokračovatele, kteří budou činnost zajišťovat i pro další generace.

Jste představitelkou banky, jež myslí udržitelně. Prozradíte nám nějaké novinky z této oblasti, obecně nebo přímo u vás v bance?

Vloni v létě jsme společně s Komerční bankou spustili projekt sdílené bankomatové sítě, k níž se letos připojily další dvě banky. Přidaná

Zuzana Filipová, ředitelka komunikace a ESG v Monetě Money Bank.

Foto: archiv

hodnota z hlediska udržitelnosti je zde hned dvojitá: tím, že bankomaty sdílíme, jsme byli schopni z míst – typicky velkých nákupních center –, kde se bankomaty duplikovaly, tyto přístroje přemístit do malých obcí, kde doposud žádný bankomat nebyl. Lidé tedy ušetří spoustu času a samozřejmě i emisí za cestu k nejbližšímu přístroji.

Druhá výhoda tkví v energetické udržitelnosti: roční energetická spotřeba jednoho bankomatu je totiž přibližně stejná jako spotřeba průměrného rodinného domu, v němž se elektřinou netopí. A to je hodné. Tím, že jednotlivé banky nepožijí nové přístroje, ale navzájem je sdílí, tedy dochází k obrovským úsporám.

Připravovanou novinkou pro příští rok je pak rozšíření této sdílené sítě i na vkladomaty. To určitě ocení mnoho živnostníků, jimž výrazně pomáhají při vkladech jejich tržeb na bankovní účty. Už nyní si troufám tvrdit, že z hlediska udržitelnosti to bude jedna z událostí roku.

Čím vás zaujal letošní vítěz Srdcaře roku?

Určitě tím, jak se mu dětský koníček stal zaměstnáním a jeho muzeum Galerie minerálů, které vybudoval před třemi lety, dělá radost nejen jemu, ale i ostatním lidem.

► Srdcař roku

Srdcařem je letos Luboš Blaha, který zpracovává a dováží drahé kameny

Zabývá se zpracováním, dovozem a velkoobchodním prodejem minerálů a drahých kamenů, výrobou šperků z těchto kamenů a sběratelstvím minerálů. Luboš Blaha začal v roce 1982 jako externí spolupracovník tehdejšího podniku zahraničního obchodu Artia tím, že dodával minerály pro sběratelské účely, oni mu za ně platili, a mohl tak rozvíjet svou sběratelskou činnost.

V roce 1988 začal podnikat v oboru zpracování a prodej drahých kamenů a minerálů. A toto podnikání provozuje dodnes s tím, že ještě navíc postavil Galerie minerálů. Tam

vystavil celou svou sbírku minerálů a drahých kamenů, aby se na ně mohli chodit dívat děti i dospělí.

Nápad postavit galerii a vše vystavit veřejnosti se setkává s velkým ohlaselem, návštěvníci jsou nadšení, co všechno se dá v přírodě najít. Za první rok a půl muzeum navštívilo více než tisíc návštěvníků z Česka, Polska, Německa, Slovenska, Rakouska a dalších států. Nejvzdálenější návštěvník byl z Nového Zélandu. „Galerii minerálů jsem postavil z vlastní vize, nic není nikde okopírované, vše je originální jak prostorami, expozicemi, vitrínami, tak uspořádáním sbírky,“ říká Luboš Blaha.

Luboš Blaha, vítěz v kategorii Moneta Srdcař roku a milovník minerálů.

Foto: archiv

• Další ocenění a anketa

Titul Podnikatelské stříbro získala porcelánka Thun 1794

David Pavlát

Porcelánka Thun je v současné době nejstarší a největší český výrobce porcelánu. Funguje ve třech provozovnách – Nová Role, Klášterec nad Ohří, Concordia Lesov. Závod Nová Role byl založen roku 1921. Po druhé světové válce byl zařazen do skupiny Karlovarský porcelán. Letos firma získala titul Podnikatelské stříbro, který uděluje Česká televize.

V roce 2009 došlo v porcelánce k výrazné změně výrobní náplně. Nová Role se zároveň stala sídlem celé společnosti a v jejím areálu jsou umístěny i provoz, servis a výroba sítotisku. Ve své výrobě navazuje na více než 220letou tradici produkce porcelánu. Závod je vybaven moderními technologickými zařízeními, jako jsou izostatické lisovací, tlakové lity, glazovací komplex, rychlovýpalná pec, komorová pec, vtavná dekorační pec. Provozovna nabízí své výrobky jak v bílém, tak v dekorovaném provedení.

V Klášterci nad Ohří byl závod založen v roce 1794 hrabětem Františkem Josefem Thunem a J. N. Weberem, jako druhá nejstarší továrna v Čechách. V 70. letech minulého století byla továrna přemístěna do nově vybudovaných prostor, ve kterých se nachází dodnes.

Výrobna je vybavena moderními technologickými zařízeními, jako jsou tlakové lity, dvě komorové pece, dvě vtavné pece. Také disponuje velmi silným dekoračním oddělením, které je schopno aplikovat na bílý stříp veškeré dostupné druhy dekorace: sítotiskové dekory, vtavné i naglazurové dekory, malírenské dekory s využitím drahých kovů nebo barev, stříkání.

Třetí provozovna, Concordia Lesov, byla založena v roce 1888 Ernstem Máderem. Po druhé světové válce se továrna stala součástí společnosti Karlovarský porcelán. V roce 2009 byla zakoupena společností Thun 1794 včetně ochranné známky a technologických zařízení.

Závod je vybaven zařízením na výrobu porcelánu pomocí tlakového liti, moderními komorovými pecemi a vtavnou dekorační pecí. Závod je schopen dekorovat své výrobky pomocí klasických dekoračních technik.

Tradice dlouhá 220 let. V závodě Nová Role je umístěn provoz, servis a výroba sítotisku. Pracovnice vyrábí porcelán jak v bílém, tak i v dekorovaném provedení. Foto: HN – René Volfík

Nejlepší rodinnou firmou roku je loštická ZLKL

David Pavlát

Titul, který uděluje poradenská společnost PwC Česká republika, získala firma ZLKL z Olomouckého kraje. „V první řadě nás zaujala tím, jaký důraz kladete na využití moderních technologií a jak efektivního modelu řízení se jí podařilo dosáhnout. V druhé řadě nás oslovil její vztah k udržitelnosti, ať už to byl přístup k využití zelené energie nebo dekarbonizaci. A samozřejmě jsme nemohli přehlédnout rodinnou firemní kulturu, která podporuje ženy v manažerských pozicích, rodiče malých dětí a vychází z harmonických vztahů mezi dvěma generacemi vlastníků,“ vysvětluje rozhodnutí Jaroslav Rummler, expert na fúze a akvizice, PwC Česká republika.

Firma ZLKL nabízí svým zákazníkům širokou škálu strojírenských činností, konkrétně obrábění, lisování, svařování, povrchové úpravy, 3D kontrolu kvality a také vývoj a konstrukci. Díky své komplexnosti, kvalitě, schopnosti rychle reagovat na požadavky klienta a přijatelným cenám dlouhodobě roste tržbami i počtem zaměstnanců.

Dodává především do nadnárodních koncernů, jako je Emerson, Siemens, Miele, Daimler, a mnoha dalších firem. Přibližně 60 procent výroby směřuje na export, hlavním odbytištěm je po České republice Francie a Německo.

Většina výrobků nachází své použití v elektrotechnickém, vodohospodářském a v automobilovém průmyslu.

„Náš zákazník má většinou přesnou představu o tom, co chce, abychom mu vyrobili. Dostaneme výkres, velikost série, navrhne technologický postup, provedeme homologaci a pak se pustíme do výroby,“ říká jednatel vitézné společnosti Ladislav Brázdil.

Jelikož je portfolio strojírenské výroby široké, je firma u svých zákazníků oblíbená pro pestrou nabídku služeb. S některými zákazníky je v dlouhodobém vztahu a podílí se i na vývoji produktu. U jednotlivých projektů má speciální zlepšovateľský tým technologů, jejichž cílem je zrychlit, zjednodušit a zlevnit výrobu každého dílu při zachování vysoko nastavených kvalitativních požadavků.

Ladislav Brázdil, jednatel oceněné společnosti. Foto: archiv

Regionům by pomohla lepší dopravní dostupnost

Iveta Štočková

vedoucí komunikace a marketingu, VINCI Construction CS

Co by mohlo pomoci rozvoji podnikání?

Z pohledu našeho oboru, tedy stavebnictví, by dalšímu rozvoji podnikání v regionech zcela jistě pomohlo zlepšení dopravní dostupnosti, což obnáší kvalitní infrastrukturu, a také občanské vybavenosti, kam bezpochyby patří i objekty pro podnikání, jako jsou haly, polyfunkční objekty, ale i nemocnice a školy.

VINCI Construction CS aktuálně pracuje na stovkách projektů, ať už jde o dopravní stavby, budovy, vodohospodářská díla nebo městský mobiliář.

Co přináší soutěže Firma a Živnostník roku?

Kromě prestižního ocenění vidím jejich přínos především v možnosti prezentace svých oborů a činností, které jsou různorodé a často těžce navzájem hodnotitelné. Soutěže také nastolují témata související s podnikáním v Česku, která pak rezonují ve veřejném prostoru.

Soutěže inspirují začínající podnikatele

Traian Urban

ředitel pro inovace Hub East, EIT Urban Mobility

Jak můžete pomoci rozvoji malého a středního podnikání?

Pravidelně zveřejňujeme výzvy k předkládání návrhů na projekty v oblasti inovací a vzdělávání v mobilitě, aby se do nich mohly přihlásit všechny společnosti, které chtějí otestovat nebo rozšířit svá řešení na nové trhy. Prostřednictvím akceleračních a scale-up programů také podporujeme start-upy v průběhu jejich celého životního cyklu včetně uvedení produktu na trh. Pomáháme získat přístup k financování, koučování a nabízíme networking a účast na akcích po celé Evropě. Začínajícím podnikům s vlastním kapitálem můžeme také zprostředkovat partnerství s městy.

Co přináší soutěže Firma a Živnostník roku?

Kromě individuálního uznání pro podnikatele a podpory jeho dosavadní činnosti se tím dostává inspirace ostatním začínajícím podnikatelům. Ocenění usnadňují navazování kontaktů s potenciálními spolupracovníky, investory a mentory a vzájemnou výměnu znalostí.

Zjednodušíme víza pro cizince

Leon Jakimič

zakladatel, Lasvit

Jak můžete pomoci rozvoji malého a středního podnikání?

Dáváme šanci stovkám firem jako subdodavatelům při výrobě našich uměleckých instalací a svítidel. Naši technici a logistci pomáhají subdodavatelům, například sklárnám, vylepšit jejich výrobní procesy. Všeobecně by pomohlo méně byrokracie, větší digitalizace statní správy. Dále by pomohlo zjednodušit udělování pracovních viz pro cizince.

Co přináší soutěže Firma a Živnostník roku?

Příběhy přitahují a mohou podnikání zlidštit v očích veřejnosti a třeba inspirovat k založení nových firem či živností lidí, kteří by jinak zůstali zaměstnanci.

Komentář

Jak digitální platby zefektivní podnikání? Přinesou snížení podílu šedé ekonomiky a nárůst HDP

Petr Polák
country manager, Visa

Nemožnost platit kartou či chytrým telefonem znamená pro firmy a podnikatele nižší zisky a vyšší náklady spojené s přepočítáváním a ukládáním peněz na účet. Právě proto byla společnost Visa jedním z iniciátorů programu Česko platí kartou, který byl spuštěn v březnu 2020.

Dle čísel, jak se zdá, se to skutečně daří. Před třemi lety připadalo v Česku 26 terminálů na tisíc obyvatel, zatímco loni tento počet vzrostl na 30 terminálů. Během tří let si program získal značnou oblibu mezi malými podniky. Dnes je díky projektu Česko platí kartou v provozu již více než šest procent všech aktivních platebních terminálů v celé zemi.

Největší úspěch má program zejména v gastronomii (15 procent všech aktivních terminálů) a v zábavním průmyslu (devět procent všech aktivních terminálů).

Co je tedy hlavní motivací přijímat platby kartou? Jedná se zejména o získání nových zákazníků a tím zvýšení svých tržeb i platební bezpečnosti. Společnost Visa ve svém průzkumu zjistila, že zpracování digitálních plateb je navíc oproti hotovosti 7x rychlejší, přičemž průměrná transakce trvá přibližně šest vteřin.

Zákazníci očekávají pohodlné, snadné a bezpečné placení a oceňují inovativní aplikace. S tím pomáháme malým podnikům, rozvíjíme jejich digitální schopnosti a zapojujeme je do naší platební sítě, čímž je propojujeme s více klienty a zlepšujeme celkovou zákaznickou zkušenost, což pomáhá zvyšovat tržby.

Čísla toto vyjádření potvrzují. Zhruba 57 procent malých a středních podniků uvádí, že zákazníci utrácejí více, když používají karty. Tyto firmy či živnostníci evidovali průměrné zvýšení tržeb o 12 procent. Další výhodou pro drobnější podniky je i fakt, že mohou mít peníze na účtu již další den, což umožňuje okamžitou investici. Zřejmě i z tohoto důvodu 74 procent malých a středních podnikatelů tvrdí, že fungují s terminály efektivněji. Díky těmto výhodám slaví program Česko platí kartou úspěch. V loňském roce si přibližně 9 z 10 obchodníků ponechalo poskytnutý platební terminál i po skončení zkušební doby, po kterou jej měli v rámci programu zdarma.

Digitální platby navíc kromě dílčích výhod pro podnikatele pomáhají i ekonomice jako celku. V Česku by 20procentní nárůst digitálních plateb v pěti po sobě jdoucích letech přinesl snížení podílu šedé ekonomiky na 11,5 procenta, což by přineslo nárůst HDP o 95 miliard korun a zvýšení daňových příjmů o 35 miliard korun ročně.

Anketa

Bez základních investic a odstranění byrokracie se podnikání nezlepší

Zdeněk Zajíček
prezident, Hospodářská komora ČR

Co by mohlo pomoci rozvoji podnikání?

Z podstaty Hospodářské komory vyplývá, že se snažíme o vytváření co nejlepších podmínek pro podnikání firem i živnostníků. Česko se nenachází v jednoduché situaci. Ocitlo se na pomyslné křižovatce a potřebuje novou vizi a směr pro další desetiletí až 30 let. Příkladem současného nedobrého stavu jsou pomalé povolovací procesy, a to nejen ve stavebnictví, a také nedostatek investičních zdrojů, kterými by se dal nastartovat nový ekonomický růst. Pro prosperitu země a zvýšení životní úrovně obyvatelstva je nezbytné podpořit růst vyšší přidané hodnoty českých výrobků a služeb. Ale bez základu, který vidíme v investicích do energetické, dopravní, datové a další technické infrastruktury, nájemního bydlení, trhu práce a počátečního a dalšího profesního vzdělávání a učení, vědy, výzkumu a inovací a odstraňování zbytečné byrokracie a regulací to nepůjde.

Co přináší soutěže Firma a Živnostník roku?

Takovýto typ soutěží bezesporu zvyšuje povědomí o malých firmách a živnostnících nejen v regionu, ve kterém působí, ale i v rámci celé země.

Potřebujeme studenty připravené do reálného života

Jaroslav Rummler
expert na fúze a akvizice, PwC

Co by mohlo pomoci rozvoji podnikání?

Českému podnikání by nepochybně pomohly tři věci. Odstranění byrokratických překážek, digitalizace či automatizace výrobních i administrativních procesů a vzdělávací systém, který studenty dobře připraví na řešení problémů v reálném životě.

Jaký přínos vidíte v soutěžích Firma a Živnostník roku?

Myslím, že hlavní přínos těchto soutěží je v setkávání komunity majitelů firem, sdílení zkušeností a inspirací pro jejich podnikání. Přidanou hodnotou je zde také možnost setkání s odbornou porotou, která dokáže poskytnout pohled z druhé strany třeba z hlediska příležitosti dalšího rozvoje.

A samozřejmě účast v podobných soutěžích přináší velkou míru publicity, kterou mohou nejen vítězové výborně marketingově využít. Nesmíme zapomenout také na to, že představitelé firem vnímají účast ve finále jako poděkování všem zaměstnancům, kteří k tomuto úspěchu velkou měrou přispěli.

Inzerce

HN062961

UDÍLENÍ CEN HOSPODÁŘSKÝCH NOVIN

FIRMA ROKU 2023 ŽIVNOSTNÍK ROKU 2023

**Sledujte záznam finále 22. 12. na ČT2
nebo v iVysílání České televize.**

www.firmaroku.cz

18. ROČNÍK SOUTĚŽE

PwC FIRMA ROKU
MONETA ŽIVNOSTNÍK ROKU

